

Statsforvalterens tilråding til
Miljødirektoratet om vern av skog for

Værstadjellet, Nome

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark
Juli 2024

Innhold

1. FORSLAG	3
1.1 Hjemmelsgrunnlag.....	3
1. Verneverdier, påvirkningsfaktorer og effekter av verneforslaget	3
1.2 Andre interesser	5
1.3 Planstatus	6
2. SAKSBEHANDLING	6
2.1 Saksbehandlingsprosesser	6
2.2 Forholdet til utredningsinstruksen	6
2.3 Forvaltningsmyndighet	7
3. VIKTIGE ENDRINGER UNDER BEHANDLINGEN AV VERNEPLANE	7
3.2 Avgrensing	7
3.3 Verneforskriftene	7
4. FORVALTNING, ØKONOMISKE OG ADMINISTRATIVE KONSEKVENSER.....	7
4.1 Vurdering av samfunnsnytte og samfunnsøkonomiske konsekvenser.....	7
4.2 Forvaltningsmessige og budsjettmessige konsekvenser	8
4.3 Avveining skogvern - skogbruk	8
4.4 Forvaltningsmyndighet	8
5. Beskrivelse av området med merknader	9
Værtadjellet, Nome kommune.....	9

1. FORSLAG

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark tilrår vern av Værstadjellet naturreservat i medhold av naturmangfoldloven (lov om forvaltning av naturens mangfold). Værstadjellet er et nytt naturreservat.

Tilrådingen omfatter 526 dekar nytt verneareal. Totalt skogareal er 520 dekar, og av dette er 443 dekar produktiv skog. (Skogdataene er hentet inn fra AT Skog).

Området som foreslås vernet er:

1. Værstadjellet i Nome kommune, Telemark fylke

1.1 Hjemmelsgrunnlag

Området foreslås vernet i medhold av naturmangfoldloven § 34 og § 62.

Området foreslås vernet som naturreservat, jf. naturmangfoldloven § 37. Vilkåret for å kunne opprette et naturreservat etter naturmangfoldloven § 37 er at arealet enten inneholder truet, sjelden eller sårbar natur, representerer en bestemt naturtype, på annen måte har særlig betydning for biologisk mangfold, utgjør en spesiell geologisk forekomst eller har særskilt naturvitenskaplig verdi.

Naturreservatene skal bidra til bevaringsmålene i naturmangfoldloven § 33, blant annet bokstavene *a (variasjonsbredden av naturtyper og landskap)*, *b (arter og genetisk mangfold)*, *c (truet natur og økologiske funksjonsområder for prioriterte arter)*.

Verneområdene skal bidra til å oppfylle flere nasjonale mål som:

- *Eit representativt utval av norsk natur skal bevarast for kommande generasjonar.*
- *Økosystema skal ha god tilstand og levere økosystemtjenester.*
- *Ingen trua arter og naturtyper skal utryddast, og utviklinga til truga og nær truga arter og naturtyper skal betras.*

Opprettelse av verneområdene bidrar til å nå internasjonale mål og forpliktelser, bl.a. nedfelt i konvensjonen for biologisk mangfold artikkel 8 om et sammenhengende verneområdenettverk, jf. også naturmangfoldloven § 33 bokstav g.

Ved å verne disse naturområdene mot ulike typer inngrep, gir verneområdene også et positivt bidrag til det nasjonale og internasjonale målet om å stanse tapet av naturmangfold, jf. naturmangfoldloven § 33 bokstav a, b og c.

Områdene vil bidra til å oppfylle det nasjonale målet vedtatt av Stortinget om 10 % vern av skog.

1. Verneverdier, påvirkningsfaktorer og effekter av verneforslaget

Det foreslåtte verneområdet inkluderer rødlistede naturtyper og nær truede arter.

Vern av områdene bidrar til å redusere de negative effektene av klimaendringene, gjennom å sikre et nettverk av viktige leveområder for naturmangfoldet i norske økosystem. Det foreslåtte verneområdet har stor variasjon og rikt artsmangfold. Slike områder er robuste mot endringer i klimaet og bidrar til langsiktig bevaring av artsmangfoldet og opprettholdelse av de økosystemtjenester skogen gir. Vern av områdene vil bidra til langsiktig binding av karbon. Det meste av skogen i denne tilrådingen er gammel barskog, som ifølge rapporten Skogvern som klimatiltak (NINA rapport 752) har det største karbonlageret per arealenhet i levende biomasse. Etter figur 1 i den samme rapporten kan den gjennomsnittlige karbonmengden i levende biomasse i skog som blir vernet, estimeres til å være om lag 70 tonn karbon per hektar.

I denne verneplanen er verneverdiene for området blant annet knyttet til to rødlistede naturtyper som vil bidra til å fylle mangler i vernet, samtidig vil de bidra til å bevare trua og nær trua arter.

Kunnskapsgrunnlaget om naturmangfoldet i verneforslaget er innhentet fra:

Solvang, R. 2021. Naturverdier for lokalitet Værstadjellet, registrert i forbindelse med prosjekt Frivilligvern 2020. NaRIN faktaark. Asplan Viak.

Artskart.no

De viktigste påvirkningsfaktorene på verneverdiene i området som foreslås vernet er hogst, ulike typer utbygginger og sol- og vindkraft. Det pågår for tiden utredninger av mineralforekomster i nærområdet. Vern av det foreslåtte området skal gjennom bestemmelser om slike tiltak sikre arealer med viktige vernekvaliteter og bidra til dekning av viktige mangler i skogvernet. Området vil bidra til langsiktig og effektiv bevaring av truede naturtyper og levested for at stort antall truede arter, og dermed redusere den samlede belastningen på arter som har risiko for å dø ut.

Verneforskriften åpner for at flere pågående aktiviteter kan videreføres. Tiltak som isolert sett vurderes å ha liten betydning for verneformålet, kan i sum og over tid medvirke til at verneverdiene forringes. For enkelte aktiviteter vil det derfor i tråd med prinsippene om samlet belastning være restriksjoner, slik at naturverdiene får en økt beskyttelse. Dette er også i tråd med prinsippene om miljøforsvarlige teknikker og lokalisering, samt miljøforringer betaler der hvor det ut fra hensynet til verneverdiene er fastsatt bestemmelser om blant annet ferdsel og infrastrukturtiltak. Ut fra dagens kunnskap om arter og naturtyper i området vil de aktivitetene som i henhold til verneforskriften kan videreføres, med liten grad av sannsynlighet ha vesentlig negativ innvirkning på disse artene, naturtypene og landskapselementene. Vernebestemmelsene tillater likevel ikke vesentlige inngrep i områdene.

Statsforvalteren vurderer det slik at vernet med stor grad av sannsynlighet vil føre til en positiv utvikling for artene og naturtypene, jf. naturmangfoldloven §§ 4 og 5. Statsforvalteren anser at kunnskapsgrunnlaget er i tråd med kravet i naturmangfoldloven § 8. Statsforvalteren har ut fra en føre-var-tilnærming i verneforslaget vektlagt muligheten for flere påvirkninger av samme slag, eller en kombinasjon av flere ulike påvirkningsfaktorer (samlet belastning). Det foreligger ellers etter Statsforvalterens oppfatning tilstrekkelig kunnskap om naturmangfoldet, påvirkningsfaktorer og effekten av vernet. Føre-var-prinsippet tillegges derfor ikke ytterligere vekt i denne saken.

For nærmere beskrivelse av verneverdier, påvirkningsfaktorer og effekter av verneforslaget, jf. naturmangfoldloven kapittel II, vises det til omtalen av Værstadjellet naturreservat i kapittel 6.

Dersom området ikke vernes, vil det være andre sektorlover som regulerer arealbruken fremover og som skal ivareta hensynene til biologisk mangfold.

1.2 Andre interesser

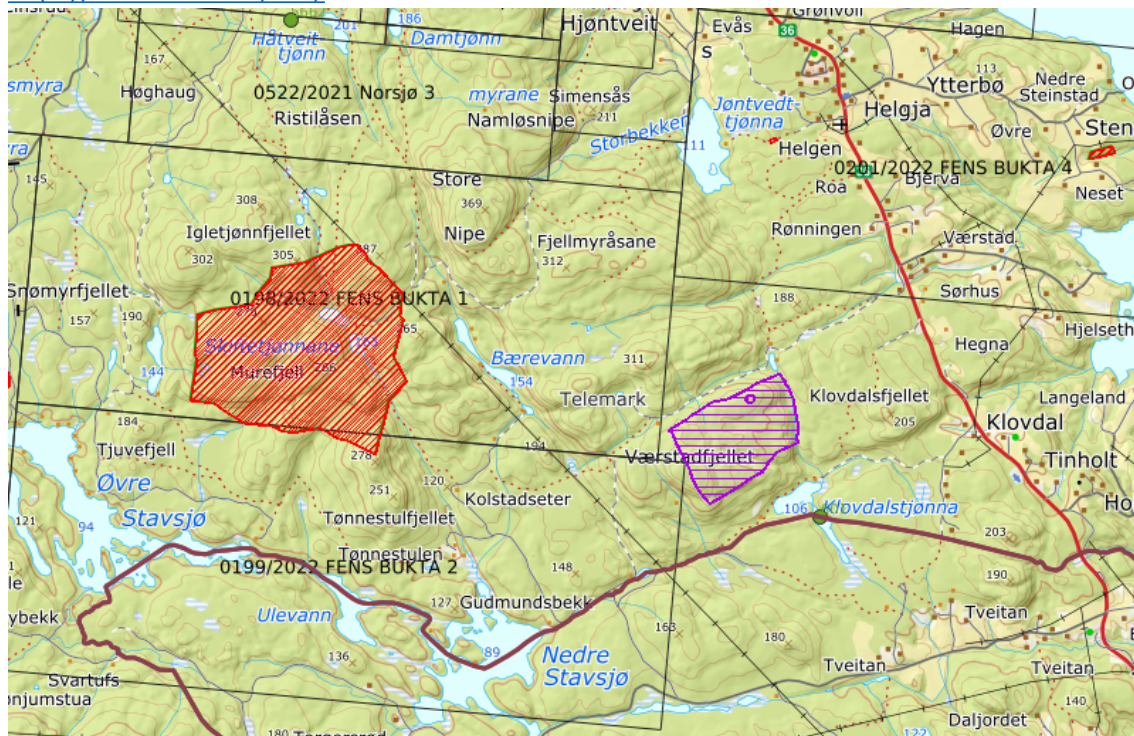
Kraft og energi:

Statsforvalteren har sjekket kartinnsynsløsningen til Norges vasskraft- og energidirektorat (NVE) for å se om det foreligger interesser knyttet til energi i området. Det ligger det en kraftlinje utenfor, ca. 600 meter sørvest for området. Statsforvalteren kjenner ikke til interesser utover dette. NVE uttaler i sitt innspill til høringen for området at det ikke finnes energiinteresser innenfor verneforslaget. NVE har videresendt høringen til områdekonsesjonær Føre AS, og bedt dem om å uttale seg, selv i tilfeller uten konflikt. Føre AS har ikke kommet med uttalelse til høringen. Lede AS er områdekonsesjonær sør for området.

Mineraler:

Direktoratet for mineralforvaltning (DMF) kom med uttalelse til oppstartsmeldingen, men ikke til høringen. DMF hadde ikke merknader til verneforslaget i forbindelse med oppstartsmeldingen. Statsforvalteren har sjekket kartinnsynsløsningen til DMF. Det er ikke registrert interesser knyttet til mineralforekomster innenfor verneforslaget, men sør-vest og nord for området har DMF utstedt bergrettigheter til REE Exploration AS (rettighetsnavn Fens bukta 1, 2 og 4), jf. figur 1 under.

Figur 1 viser verneforslaget Værstadjellet (lilla skravur), Murefjell NR (rød skravur), samt bergrettigheter i området i nær tilknytning til verneforslaget Værstadjellet. For fullstendig oversikt over bergrettigheter se <https://minit.dirmin.no/kart/>.

Stier:

Statsforvalteren kjenner ikke til at det går stier i området.

Traktorveg:

Det går en traktorvei inn i området i vestre del.

Andre interesser:

Statsforvalteren anser interesser knyttet til friluftsliv og jakt som de største interessene innenfor området. Disse interessene vil bli ivaretatt gjennom et varig vern av området, og gjennom verneforskriften.

1.3 Planstatus

Arealet i dette verneforslaget er avsatt som LNFR-område i Nome kommune sin arealplan.

2. SAKSBEHANDLING

2.1 Saksbehandlingsprosesser

Navn	Tilbud	Oppstart	Høring
Værstadjellet	24.03.2020	29.10.2021	15.11.2023

Frist for uttalelse til høringen var 15.01.24.

Tilbud om vern kom fra en grunneier 24.03.2020 vi AT Skog. Med bakgrunn i brems i skogvernet fra sentralt hold i mai 2022 grunnet reduserte statlige midler, ble arbeidet med Værstadjellet satt på vent. Som resultat av reduserte midler måtte vi etter instruks fra Miljødirektoratet gjøre en prioritering av alle tilbudsområdene i Vestfold og Telemark. Statsforvalteren videresendte Miljødirektoratet vår vurdering av samtlige tilbudsområder. Miljødirektoratet godkjente i etterkant en A-liste av tilbudsområder som vi kunne jobbe videre med. Dette omfatter områder som ble vurdert som nasjonalt verneverdig (**). Det ble også utarbeidet en B-liste, samt en C-liste av områder som det ikke var ønskelig å videreføre i verneprosess. Med bakgrunn i dette nådde ikke Værstadjellet opp i forhold til A- og B-lista. Det var imidlertid ønskelig fra Statsforvalterens og tilbyders side å få Værstadjellet opp på B-lista, noe Miljødirektoratet senere aksepterte. Noe av bakgrunnen for dette ønsket var at vi allerede hadde meldt oppstart på verneprosess for området, og vi anså derfor at det var tilstrekkelige miljøkvaliteter i området.

2.2 Forholdet til utredningsinstruksen

Verneforslaget er utarbeidet i henhold til Utredningsinstruksen. I kapittel 1 og 2 begrunnes verneforslaget på overordnet nivå og sammenhengen med nasjonale og internasjonale mål om å ta vare på et utvalg av norsk natur belyses. Videre omtales kort hva som eventuelt skjer med verneverdiene hvis vernet ikke gjennomføres og hvilke virkemidler som eventuelt kan være relevante. I kapittel 5 vurderes samfunnsnyttene av verneforslaget på et overordnet nivå, sammen med økonomiske og administrative konsekvenser. I kapittel 6 omtales og vurderes generelle kommentarer og konkrete merknader til verneforslaget for Værstadjellet naturreservat fra berørte parter, myndigheter og interessegrupper.

Gjennomføringen i henhold til rundskriv T-2/15 om saksbehandlingsregler ved områdevern etter naturmangfoldloven, forvaltningsloven og utredningsinstruksen har medført inkluderende prosesser som sikrer en vellykket gjennomføring.

Gjennom verneplanprosessen er det foretatt en avveining mellom verneinteresser og andre bruker- og samfunnsinteresser. Verneforslaget er også i størst mulig grad tilpasset de ulike brukerinteressene i området. Kravene i naturmangfoldloven § 14 er dermed oppfylt.

2.3 Forvaltningsmyndighet

Aktuelle kommuner skal gjennom høringsprosessen gi tilbakemelding på om de ønsker å få tildelt forvaltningsmyndighet for nye verneområder i tråd med gjeldene politikk på området. Forvaltningsmyndigheten fastsettes gjennom forskriften når områder vedtas vernet.

3. VIKTIGE ENDRINGER UNDER BEHANDLINGEN AV VERNEPLANE

3.2 Avgrensing

Det er gjennomført endringer i avgrensningen for Værstadjellet etter høring. Den arealmessige endringen i antall dekar er liten ettersom det etter høring er tatt inn igjen et areal som skal være med i vernearealet på 2,6 dekar. Dette er snakk om et areal i den nordlige delen av området som ble tatt ut av verneforslaget i forbindelse med høringen på bakgrunn av at grunneier fremmet ønske om å sette opp en gapahuk i området. Dette ønsket er trukket tilbake fra grunneier etter høringen, og arealet tas inn igjen i verneforslaget.

Vår nye arealberegning viser at totalarealet på området er 526,9 dekar. Det er dette arealet som tilrås som Værstadjellet naturreservat.

3.3 Verneforskriftene

Siden høringen var i 2022 har vi sett oss nødt til å se på verneforskriften på nytt, og derfor er det gjort noen tilpasninger etter ny mal fra Miljødirektoratet. Det er også gjort noen endringer i enkelte bestemmelser i verneforskriften, herunder også verneformålet. Dette omtales i kapittel 5.

4. FORVALTNING, ØKONOMISKE OG ADMINISTRATIVE KONSEKVENSER

4.1 Vurdering av samfunnsnytte og samfunnsøkonomiske konsekvenser

Området er i kommunenes arealplaner avsatt til Landbruks-, natur-, friluft- og reindriftsområde (LNFR-område). Kartlegginger av områdenes naturverdier er gjennomført som del av verneplanprosessen. I noen tilfeller er eksisterende data brukt som utgangspunkt for vurdering av verneverdi. Bruksinteresser er klarlagt gjennom høring av verneforslag og annen kontakt med berørte parter.

Vernet vil begrense de fremtidige mulighetene for bl.a. skogbruk, jordbruk, mineralutvinning regulering av vassdrag, nedbygging og annen omdisponering fra natur til andre formål. Det er ellers i verneplanprosessen lagt vekt på å imøtekomme andre interesser gjennom avgrensning og

forskriftsutforming.

Statsforvalteren mener at verneforslaget slik det nå foreligger har små negative konsekvenser. Samlet sett vurderer Statsforvalteren det slik at de samfunnsøkonomiske konsekvensene av vernet vil være positive på sikt. Forslaget vil sikre natur som har en positiv samfunnsnytte, selv om denne ikke kan verdsettes. Forslaget vil samtidig bidra til oppfyllelse av nasjonale og internasjonale forpliktelser om å ivareta naturmangfoldet. Verneforslagene vil også sikre viktige områder for friluftsliv.

4.2 Forvaltningsmessige og budsjettmessige konsekvenser

De største kostnadene som følge av etableringen av verneområdet vil være utgifter til forvaltning og skjøtselstiltak for å opprettholde verneverdiene. I tillegg vil det kunne være behov for å restaurere natur i deler av området. Basert på nåværende kunnskap om Værstadjellet ser ikke Statsforvalteren behov for verken restaurering eller utarbeidelse av skjøtelsesplan, men det kan ikke utelukkes at det kan bli aktuelt på et senere tidspunkt.

4.3 Avveining skogvern - skogbruk

Miljødirektoratet og Landbruksdirektoratet fikk den 1. juli 2020 i oppdrag fra Klima- og miljødepartementet og Landbruks- og matdepartementet å utrede forvaltningstiltak knyttet til skogvern og konsekvenser for avvirkningen og skognæringens bidrag til det grønne skiftet. I rapport M-2007-2021 har direktoratene foreslått retningslinjer for avveininger.

I oppdrag fra Klima- og miljødepartementet datert 8.11.2021 ba Klima- og miljødepartementet om at forslaget iverksettes, med noen mindre justeringer. For privateid skog skal forslaget iverksettes for områder der det mottas tilbud etter 1. februar 2022, og ved vern av offentlig eid grunn for områder der det meldes oppstart fra og med samme dato.

Området Værstadjellet, som omfattes av denne verneplanen, er tilbudt for frivillig vern av grunneier før 1. februar 2022. Området omfattes derfor ikke av oppdraget fra Klima- og miljødepartementet.

4.4 Forvaltningsmyndighet

Statsforvalteren har i forbindelse med høringen ikke fått bekreftet at Nome kommune ønsker å overta forvaltningsmyndighet for Værstadjellet naturreservat. Kommunen har stått på høringslista.

5. Beskrivelse av området med merknader

Værstadjellet, Nome kommune

Totalareal 526 dekar.

Skogareal totalt 520 dekar.

Produktiv skog 443 dekar.

Verneformål og særskilte verneverdier:

Formålet med forskriften er å ta vare på et område i lavlandet som representerer bestemte typer natur i form av gammel granskog og boreonemoral blandingskog, samt sjelden og sårbar natur som lågurt-eikeskog og rik svartorsumpskog.

Området har særskilt betydning for biologisk mangfold på grunn av mye død ved og et rikt artsmangfold.

Området ligger innenfor boreonemoral vegetasjonssone, dvs. med varmekjær skogsvegetasjon med stedvis dominans av edellauvskog på rik mark. Undersøkelsesområdet består av et variert skoglandskap med eldre skog med dominans av fattige skogtyper med lavskog, lyngskog, bærlyngskog og blåbærskog. Furu dominerer totalt sett, mens gran dominerer eller finnes i områder med mer fuktighet som i sprekkedaler og i øst, - og nordvendte partier.

I partier med rikere berggrunn og jordsmonn inngår svak lågurtskog/svak bærlynglågurtskog og lågurtskog/bærlynglågurtskog, gjerne som blandingskog med boreale løvtrær, eik og stedvis lind og hassel.

Skoglandskapet er i svært liten grad påvirket av tekniske inngrep. Hele undersøkelsesområdet består av gammel skog (hogstklasse V) samt eldre impedimentsskog i øst. Området har en del liggende og stående død ved, spesielt av gran og osp.

Det er gjort funn av et begrenset antall rødlistearter under kartleggingen som ble utført i 2021. Senere har det tilkommet flere arter. Se tabell under. Insekter, moser og lav på berg og stein er i svært liten grad undersøkt utover tilfeldige funn av signalarter. Spesielt blant insekter som lever utelukkende i død ved og gamle trær er potensialet for funn av sjeldne og truede arter utvilsomt stort.

Tabellen viser oversikt over rødlista arter (sopp og fugl) innenfor verneforslaget. Hentet fra Artskart. Vi har prioritert å vise de nyeste funnene.

Kategori	Vitenskapelig navn	Norsk navn	Artsgruppe
Nær truet (NT)	<i>Fomitopsis rosea</i>	rosenkjuke	Sopper
Nær truet (NT)	<i>Xylobolus frustulatus</i>	ruteskorpe	Sopper
Nær truet (NT)	<i>Phellinus nigrolimitatus</i>	svartsonekjuke	Sopper
Nær truet (NT)	<i>Irpicodon pendulus</i>	furupiggmusling	Sopper
Nær truet (NT)	<i>Picoides tridactylus</i>	tretåspett	Fugler
Nær truet (NT)	<i>Haploporus tuberculosus</i>	eikegreinkjuke	Sopper
Sårbar (VU)	<i>Poecile montanus</i>	granmeis	Fugler

Samlet sett oppnår foreslått verneforslaget regional verdi (**).

Det er registrert 7 kjerneområder med særlig verdifulle skogsmiljø. Området oppnår samlet sett høy mangeloppfyllelse på grunn av at området innehar naturtyper som har et underdekket vernebehov (eikeskog/eikedominert skog, gammel blandingsløvskog, rik blandingskog i lavlandet, gammel granskog og rik sumpskog), og at området består av et område med biologisk gammelskog i boreonemoral sone i lavlandet.

Inngrepsstatus og andre interesser:

Det går en traktorvei inn i området fra vest. Statsforvalteren er ikke kjent med at det er stier, bygninger eller andre tekniske inngrep innenfor området. Av andre interesser anser Statsforvalteren friluftsliv og jakt som de mest aktuelle.

Sammendrag av høringsuttalelsene:

Verneforslaget for Værstadjellet ble sendt på felles høring som omfattet to områder, Værstadjellet og Linfjell-Sauås. Begge områdene ligger i Nome kommune. Verneplanen for de to områdene ble sendt på høring til grunneiere, Vestfold og Telemark fylkeskommune, Nome kommune, Holla bondelag, Holla jeger- og fiskerforening, Landsmarka Jeger og Fisk, Lunde jeger og fiskerforening, Lunde og Flåbygd bondelag, Nome jeger og fiskerforening, Nome Skogeigarlag, Fortidsminneforeningen avd. Telemark, Grenland Friluftsråd, Naturvernforbundet i Midt-Telemark, Forum for natur og friluftsliv i Telemark, Naturvernforbundet i Telemark, NJFF Telemark, BirdLife Telemark, DNT, Telemark turistforening, Vestfold og Telemark orienteringskrets, Statens Vegvesen, Skagerak Energi, Skagerak Kraft, Lede, Telemark Bonde- og Småbrukarlag, v/Silje Hegg, Telemark Bondelag, Telemark Botaniske Forening, Telemark Sau og Geit, Telemark natur og ungdom, avd. Skien, AVINOR AS, Bane NOR SF, Den Norske Turistforening, Direktoratet for mineralforvaltning, Forsvarsbygg, Friluftsrådernes Landsforbund, Institutt for biovitenskap, Universitetet i Oslo, Kommunenes sentralforbund, Landbruksdirektoratet, Luftfartstilsynet, Natur og Ungdom, Naturvernforbundet sentralt, NHO Reiseliv, Norges Bondelag, Norges Geologiske Undersøkelser, Norges Handikapforbund Norges Idrettsforbund, Norges Jeger- og Fiskerforbund sentralt, Norges Luftsportsforbund, Norges miljø- og biovitenskapelige universitet, Norges Miljøvernforbund, Norges Orienteringsforbund, Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE), Norsk Biologforening, Norsk Bonde- og Småbrukarlag, Norsk Botanisk Forening, Norsk Friluftsliv, Norsk institutt for bioøkonomi, Norsk institutt for naturforskning (NINA), Norsk Organisasjon for terrengsykling, Norsk Orkideforening, BirdLife Norge, Norsk Sau og Geit, Norsk Zoologisk Forening, NSB, hovedadministrasjonen, NTNU, Fakultetet for naturvitenskap og teknologi, NTNU, Ringve botaniske have, NTNU, Vitenskapsmuseet, SABIMA, Statens Kartverk, Statkraft SF, Statnett SF, Språkrådet, Universitetets naturhistoriske museer og botanisk hage, Vegdirektoratet, WWF-Norge.

Det har kommet inn fire høringsuttalelser til verneforslaget. Vi har tatt med uttalelser til oppstartsmeldingen når vedkommende instans kun har kommet med uttalelse til den (Forsvarsbygg, Landbruksdirektoratet, Statnett og Statkraft).

Forsvarsbygg har ikke kommet med uttalelse til høringen, men har kommet med følgende uttalelse til oppstartsmeldingen: «*Vi ser foreløpig ingen konflikter med det foreslåtte verneområdet. Vi ber likevel om at de tek naudsynte unntak for militær operativ verksemd inn i forskrift til verneplanen. Vi ber og om at det særskilte unntaket for avgang og landing med Forsvaret sine luftfartøy vert tatt med i forskrift, for å ivareta omsynet til militær luftoperativ verksemd. Vi har ingen ytterligere merknader til verneframlegget nå.*»

Landbruksdirektoratet har ikke kommet med innspill til høringen, men har gitt uttalelse til oppstartsmeldingen. De har gitt noen generelle innspill som omhandler traktorveger og ferdselsveger, og merking og rydding av slike, støler/seterområder, beiting og reindrift. Landbruksdirektoratet skriver videre at de går ut fra at Statsforvalterens landbruks- og reindriftsfaglige kompetanse blir involvert i utforming av forskrift og verneplan.

Statnett kom ikke med høringsuttalelse til Værstadjellet, men de ga uttalelse til oppstartsmeldingen. Der uttaler de at de ikke har transmisjonsnettanlegg som blir berørt av planene, og har derfor ingen merknader.

Statkraft kom ikke med høringsuttalelse til Værstadjellet, men ga uttalelse til oppstartsmeldingen. Statkraft hadde ingen innvendinger til det varslede skogvernet, men ga en egen uttalelse til verneforslaget for Modalen i Tokke kommune.

Direktoratet for mineralforvaltning (DMF) uttalte at deres sektorområde ikke ble berørt av verneplanen og DMF hadde ingen merknader til oppstartsmeldingen. De har ikke kommet med uttalelse til høringen.

Grunneier Anette Brungot Dahl på gnr./bnr. 59/9 og 59/15 uttaler følgende:

«Vi har ingen innsigelser til verneforskriften og synes denne er dekkende for formålet. Vi ønsker likevel å kommentere følgende:

- Grunneier har tidligere fremmet et ønske om å sette opp en gapahuk nær en av toppene i området. Vi trekker nå tilbake dette ønsket og ber om at det blir sett bort fra. Bakgrunnen er at behovet ikke lenger er til stede og både transport, bygging og bruk vil bli komplisert i et vernet område.*
- For ca. 13 år siden ble det anlagt en enkel traktorvei (lengde ca. 150 m) inn i området. Arbeidet besto i hugst av skogen i veitraseen og jevning av skogbunn med gravemaskin. Ingen masser ble tilført. Veien har ikke vært brukt de siste fem årene og den er i ferd med å gro igjen. Ved et varig vern av området faller behovet for denne veien bort og den vil gro igjen.*
- Det er ingen tydelige stier i området og vi har ingen behov for merking av stier.*
- Vi ser at Birdlife, avdeling Telemark hadde et ønske om kartlegging av fugl i området før verving. Selv om det ikke inngår i kartleggingen er det et betimelig ønske i forbindelse med vern. Vi kan ikke vise til en fuglekartlegging fra fagpersoner, men vi har gjort mange fugleobservasjoner i området. Siden det er lite vann og myr i området er det få vann- og vadefugler. Ellers er rikelig med skogsfugl og i den sørvendte lia liker tiur å slå seg inn. Ved flere anledninger er det observert både tiur og røy, og det er også hørt spill, men vi kan ikke fastslå om det er spillplasser.*

Utover dette har vi ingen kommentarer til høringsdokumentene.»

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) uttaler at det ikke finnes energiinteresser innenfor verneforslaget Værstadjellet. Førre AS er områdekonsesjonær. I NVE sitt innspill til høringen er Førre AS satt som kopimottaker og NVE ber Førre AS om å komme med uttalelse, selv i tilfeller uten konflikt. Statsforvalteren har ikke mottatt uttalelse fra Førre AS.

BaneNor SF har gitt uttalelse, men har ikke hatt merknader til verneforslaget.

Lede AS har gitt uttalelse om at de ikke har anlegg i området, og har derfor ingen merknader.

Statsforvalterens kommentarer:

Til innspill fra Landbruksdirektoratet vil Statsforvalteren kommentere at vi ikke kjenner til at det ligger støl/sæterområde innenfor verneforslaget, men at det er tatt høyde for det og de andre innspillene i verneforskriften.

Når det gjelder ønsket fra grunneier om å ta inn igjen arealet som var påtenkt avsatt til gapahuk så har Statsforvalteren etterkommet det, og tatt inn igjen et areal på 2,6 daa.

NVE sin kartinnsynsløsning kommer det frem at Føre AS har områdekonsesjon i området. Føre AS er nettselskap i Nome kommune og Midt- Telemark kommune, og datterselskap av Telemark Energi AS. Føre AS har ikke kommet med uttalelse under verneprosessen.

Navn

Statsforvalteren tilrår navnet Værstadjellet som i høringsforslaget.

Avgrensing

Et areal på 2,6 daa er tatt inn igjen i verneforslaget etter ønske fra grunneier, jf. kapittel 3.2.

Verneforskrift

Det er gjort noen språklige tilpasninger og endring i rekkefølge på bestemmelsene i verneforskriften etter ny mal fra Miljødirektoratet. Det er også foretatt endringer i verneforskriften fra området var på høring til det sendes som tilråding til Miljødirektoratet.

Verneformålet er endret etter høring fordi ordlyden trengte en nærmere presisering. Det innebærer at teksten vi foreslo under høringen:

«Formålet med forskriften er å ta vare på et område som representerer bestemte typer natur i form av gammel granskog og boreonemoral blandingskog, samt sjelden og sårbar natur som lågurt-eikeskog og rik svartorsumpskog. Videre er formålet å bevare et lavlandsområde som har stor variasjon i vegetasjon og som inneholder mye død ved.»

Er endret til denne teksten:

«Formålet med forskriften er å ta vare på et område i lavlandet som representerer bestemte typer natur i form av gammel granskog og boreonemoral blandingskog, samt sjelden og sårbar natur som lågurt-eikeskog og rik svartorsumpskog. Området har særskilt betydning for biologisk mangfold på grunn av mye død ved og et rikt artsmangfold.»

Det er også endringer i verneforskriftens § 4 ved at «bålbrenning forbudt» er fjernet, og erstattet med ny formulering i § 4 bokstav g, som åpner for bålbrenning. Dette er gjort fordi grunneier tidligere i prosessen ønsket å ha en fast bålplass. Vi har forstått at ønsket om å brenne bål står ved lag.

I § 4 bokstav b har vi fjernet «fiske» da det ikke er fiskemuligheter innenfor verneforslaget.

I § 4 bokstav d er «sti» endret til «traktorvei». Grunneier har i forbindelse med høringen uttalt at traktorveien inn i verneområdet gror igjen, og bruk er ikke lenger aktuelt. Statsforvalteren har allikevel valgt å holde muligheten åpen for vedlikehold av den, jf. § 4 bokstav d.

I verneforskriftens § 7 bokstav c har Statsforvalteren lagt til en bestemmelse som var glemt å ta med i forlaget til verneforskrift som fulgte med høringen:

«nødvendig uttransport av felt elg og hjort med andre kjøretøy enn lett beltekjøretøy som nevnt i § 6 andre ledd bokstav b».

I verneforskriftens § 7 bokstav i føyd til aktuelle bestemmelser som omfattes av motorferdsel.

Statsforvalterens tilråding:

Statsforvalteren tilrår at området blir vernet som naturreservat med endring i verneforskrift og vernekart som beskrevet.

Vedlegg:

Vedlegg 1. Forslag til vernekart for Værstadjellet, Nome

Vedlegg 2. Verneforskrift

Vedlegg 3. Høringsuttalelser